

Fimmtudaginn 4. júní 1998.

Nr. 192/1998.

**Dymbill ehf.**

(Sigurbjörn Magnússon hrl.)

gegn

**Sigríði Stefánsdóttur**

(Guðni Á. Haraldsson hrl.)

Kærumál. Matsmaður. Þóknun.

### **Dómur Hæstaréttar.**

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Garðar Gíslason, Arnljótur Björnsson og Gunnlaugur Claessen.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar með kæru 14. apríl 1998, sem barst réttinum ásamt kærumálgögnum 6. maí sl. Kærður er úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 3. apríl 1998, þar sem komist var að þeirri niðurstöðu, að hæfileg þóknun varnaraðila fyrir matsgerð í tengslum við ágreining sóknaraðila við Hug-Íslenska forritapróun hf. skyldi vera 690.000 krónur að meðtöldum virðisaukaskatti. Kæruheimild er í c-lið 1. mgr. 143. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Sóknaraðili krefst þess, að þóknun varnaraðila verði lækkuð enn frekar en gert var með hinum kærða úrskurði.

Varnaraðili krefst þess, að þóknun sín verði ákvörðuð í samræmi við reikning 4. desember 1997, að fjárhæð 893.132 krónur. Hann krefst einnig kærumálskostnaðar.

Varnaraðili hefur ekki kært úrskurð héraðsdóms fyrir sitt leyti. Krafa hans um hækkun matsþóknunar er samkvæmt því ekki til úrlausnar í málinu.

### **I.**

Kröfu um lækkun matsþóknunar reisir sóknaraðili fyrir Hæstarétti einkum á því, að varnaraðili hafi við umfjöllun matsefnisins farið langt út fyrir þær spurningar, sem óskað var svara við. Í matsbeiðninni hafi einungis verið leitað eftir svörum um kostnað og tekjutap, sem sóknaraðili telji sig hafa orðið fyrir vegna mistaka Íslenskrar forritapróunar hf., en það félag hafi tekið að sér að koma upp nettengingu á tölvubúnaði fyrir myndbandaleigu sóknaraðila. Félagið sameinaðist síðar Hugi hf. og ber nú nafnið Hugur-Íslensk

forritaþróun hf. Í matsgerðinni sé hins vegar fjallað um vinnubrögð félagsins við þetta verk og reifað í löngu máli, í hverju þeim hafi verið áfátt. Þá sé fjallað um, hversu viturleg sú ákvörðun sóknaraðila hafi verið að velja forrit frá nefndu félagi. Þá mótmælir sóknaraðili skýrslu varnaraðila um tímafjölda og telur nær lagi, að 80 klukkustundir að hámarki hafi þurft til að vinna verkið, sem matsbeiðnin tók til. Varnaraðili hafi fengið öll nauðsynleg gögn í hendur strax eftir dómkvaðningu, og því hafi þá þegar mátt sjá fyrir umfang verksins. Hafi sóknaraðila hins vegar hvorki verið gerð grein fyrir áætluðum kostnaði né hve langan tíma verkið kynni að taka. Sóknaraðili kveðst hins vegar ekki gera sérstakar athugasemdir við það tímagjald, sem farið sé fram á.

Varnaraðili mótmælir því að hafa farið út fyrir matsbeiðni. Leggur hann áherslu á, að beðið hafi verið um mat á mjög umfangsmiklum atriðum, sem krafist hafi mikillar vinnu af sinni hálfu. Sé engu ofaukið í ýtarlegri tímaskýrslu, sem haldin hafi verið um þetta viðfangsefni, heldur miklu fremur dregið úr við endanlega reikningsgerð.

## II.

Matsgerð varnaraðila er ýtarleg og ber með sér, að töluverð vinna hefur verið í hana lögð. Á hinn bóginn má fallast á með sóknaraðila, að einkum í fyrri hluta matsgerðarinnar sé umfjöllun, sem ekki lúti að þeim spurningum, sem beint var til varnaraðila, og því óþörf. Svo sem fyrr segir, vefengir sóknaraðili hins vegar ekki það tímagjald, sem varnaraðili krefst. Að öllum atvikum virtum verður ákveðið, að hæfileg þóknun til varnaraðila fyrir verk sitt, sbr. 1. mgr. 66. gr. og 2. mgr. 63. gr. laga nr. 91/1991, skuli vera 500.000 krónur að meðtöldum virðisaukaskatti.

Kærumálskostnaður verður ekki dæmdur.

## D ó m s o r ð:

Þóknun varnaraðila, Sigríðar Stefánsdóttur, úr hendi sóknaraðila, Dymbils ehf., fyrir matsgerð 30. nóvember 1997 varðandi ágreiningsmál sóknaraðila og Hugar-Íslenskrar forritaþróunar hf., skal vera 500.000 krónur.

Kærumálskostnaður dæmist ekki.

### Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 3. apríl 1998.

Ár 1998, föstudag 3. apríl, er dómþing Héraðsdóms Reykjavíkur háð í Dómhúsinu við Lækjartorg af Júlíusi B. Georgssyni dómarafulltrúa. Fyrir er tekið mál nr. M-24/1997: Beiðni Dymbils ehf. um úrskurð um þóknun matsmanns, og kveðinn upp úrskurður þessi.

#### I.

Með bréfi, dagsettu 12. desember sl., fór Sigurbjörn Magnússon hrl. f. h. Dymbils ehf., kt. 591193-2609, Faxafeni 11, Reykjavík, þess á leit við dóminn, að úrskurðað yrði um hæfilega þóknun fyrir störf dómkvadds matsmanns í málinu nr. M-24/1997.

Málavextir eru þeir, að með matsbeiðni, dagsettri 2. maí 1997, fór Dymbill ehf. þess á leit við Héraðsdóm Reykjavíkur, að dómkvaddur yrði einn matsmaður til þess að meta það tjón, er félagið taldi sig hafa orðið fyrir, vegna þess að þær lausnir, sem matsþoli, Hugur-Íslensk forritapróun hf., bauð til að tölvuvæða rekstur matsbeiðanda gengu ekki upp.

Beiðnin var tekin fyrir á dómþingum 23. og 27. maí s. á., og var Sigríður Stefánsdóttir viðskiptafræðingur, þá starfandi hjá VSO rekstrarráðgjöf ehf., Borgartúni 20, Reykjavík, dómkvödd til að vinna hið umbeðna mat.

5. desember sl. afhenti matsmaðurinn lögmanni matsbeiðanda matsgerðina, sem er dagsett 30. nóvember sl., ásamt reikningi vegna vinnu sinnar við matið, samtals að fjárhæð 893.132 krónur að virðisaukaskatti meðtöldum.

Lögmaður matsbeiðanda kveðst hafa tjáð matsmanni nokkrum dögum síðar, að matsbeiðanda þætti reikningur þessi allt of hár og langt umfram það, sem matsbeiðandi hefði gert ráð fyrir. Jafnframt hafi hann tjáð matsmanni, að leitað yrði úrskurðar héraðsdóms um þóknun til hennar.

Beiðni sinni til stuðnings vísar matsbeiðandi til 1. mgr. 66. gr., sbr. 2. mgr. 63. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála.

Málið var tekið fyrir á dómþingi 18. mars sl. Lagði matsmaður þá fram sundurliðað yfirlit um vinnu sína við matsgerðina. Kvaðst hún krefjast þess, að sér yrði úrskurðuð greiðsla í samræmi við reikning þann, sem matsbeiðanda var gerður, er lögmaður hans fékk matsgerðina afhenta.

Af hálfu matsmanns er á það bent, að um viðamikið starf hafi verið að ræða og matsgerðin beri með sér, að mikið og tímafrekt verk hafi verið lagt í hana. Verkið hafi verið unnið á útseldu tímakaupi fyrirtækis þess, sem hún vann hjá á þeim tíma, og þar sem hún hafi unnið að matinu í venjulegum vinnutíma sínum, hafi hún þegið laun hjá fyrirtækinu, meðan á vinnu við matið stóð. Þá hafi verið veittur verulegur afsláttur á vinnunni, eins og gögn málsins beri með sér.

Reikningur sá, sem hér um ræðir, er þannig saman settur, að vinna mats-

manns við matsgerðina nam 145 klukkustundum á tímabilinu frá júní til október 1997 með tímagjaldinu 4.500 krónum, samtals 652.500 krónur án virðisaukaskatts. Á sama tímabili vann Hörður Þórhallsson einnig að matinu í 6 klukkustundir með tímagjaldinu 4.000 krónum, samtals 24.000 krónur án virðisaukaskatts. Veittur var 25% afsláttur á ofangreindar fjárhæðir, og nemur hann 169.125 krónum. Í nóvember og desember sl. nam vinna matsmanns 70 klukkustundum með tímagjaldinu 3.000 krónum, samtals 210.000 krónur fyrir síðargreint tímabil án virðisaukaskatts. Niðurstöðutala reikningsins er því 717.375 krónur án virðisaukaskatts. Virðisaukaskattur nemur 175.757 krónum, svo að niðurstöðutala reikningsins er 893.132 krónur. Fjöldi vinnustunda við matið er samkvæmt framansögðu alls 221 klukkustund.

Á yfirlitsblaði því, sem matsmaður lagði fram við fyrirtöku málsins 18. mars sl. og áður er að vikið, kemur fram, að áætlaður fjöldi vinnustunda við verkið var 160 klukkustundir með tímagjaldinu 4.500 krónum án virðisaukaskatts, en urðu 275,5 eða 115,5 klukkustundir umfram áætlun. Reikningur var hins vegar gerður fyrir 221 klukkustundar vinnu eða 61 klukkustund umfram áætlun. Athygli vekur, að áætlunin gerði ráð fyrir, að verkið kostaði 896.400 krónur, og munar því einungis 3.268 krónum á áætluðum kostnaði og þeirri fjárhæð, sem reikningur hljóðar upp á.

Reikningnum fylgir blað, sem nefnt er „yfirlit yfir hönnunarvinnu“. Þar er gerð grein fyrir því, hve mörgum vinnustundum var varið í hvern verkþátt, og tímagjald hvers þáttar um sig tilgreint. Stærsti verkþátturinn samkvæmt yfirlitinu er úrvinnsla og greinargerð matsmanns, 145 klukkustundir með tímagjaldinu 3.375 krónum, en auk þess vann framangreindur Hörður að þessum verkþætti í 6 klukkustundir með tímagjaldinu 3.000 krónum. Aðrir verkþættir eru unnir af matsmanni einum með tímagjaldinu 3.000 krónum. Undir liðnum „almennt“ eru 55 klukkustundir, undirbúningur verks 1 klukkustund, fundir 10 klukkustundir og vinnufundir 4 klukkustundir. Samtals eru því 76 klukkustundir með tímagjaldinu 3.000 krónum, þar af 70 klukkustundir vegna matsmanns og 6 vegna Harðar Þórhallssonar.

Sjálf er matsgerðin 25 blaðsíðna löng, þ. m. t. 9 línurit. Þá hefur matsmaður ritað einnar blaðsíðu formála, þar sem fram kemur, að við matsgerðina hafi verið notuð fram lögð gögn við dómkvaðningu og gögn úr bókhaldi Dymbils ehf. auk upplýsinga frá öðrum aðilum.

## II.

Samkvæmt 2. mgr. 63. gr. laga nr. 91/1991 á matsmaður rétt á hæfilegri þóknun fyrir störf sín samkvæmt reikningi og endurgreiðslu útlagðs kostn-

aðar úr hendi matsbeiðanda. Rísi ágreiningur um greiðslur, leysir dómari úr honum með úrskurði, sbr. 1. mgr. 66. gr. sömu laga.

Í málinu liggur ekkert fyrir um, að matsmaður hafi gert matsbeiðanda grein fyrir því, hve langan tíma hún áætlaði til verksins, né að hún hafi gert matsbeiðanda grein fyrir, að áætlun sín kynni að fara úr böndum, svo sem rétt hefði verið í ljósi þess, að um yrði að ræða tímafrekt og kostnaðarsamt mat. Hvað sem líður trúverðugleika yfirlits matsmanns um vinnu hennar við matsgerðina, verður að telja sýnt, að fjöldi vinnustunda er mun meiri en matsbeiðandi hefði mátt vænta í ljósi atvika. Er því óhjákvæmilegt, að matsmaður beri nokkurn halla þar af, hafi hún varið meiri tíma til verksins en við mátti búast.

Fallast þykir mega á, að tímagjald það, sem sett er upp í framangreindu yfirliti, sé ekki úr hófi, og verður höfð hliðsjón af því við ákvörðun þóknunarinnar. Með því að ekki nýtur við annarra gagna en þeirra, sem að framan greinir, um það, hvað telja megí hæfilega þóknun til matsmanns, verður hún að metast eftir álitum. Þykir hún með vísan til framanritaðs hæfilega ákveðin 690.000 krónur, og hefur þá verið tekið tillit til áhrifa virðisauka-skatts.

#### Ú r s k u r ð a r o r ð:

Hæfileg þóknun dómkvadds matsmanns, Sigríðar Stefánsdóttur, telst vera 690.000 krónur.

---